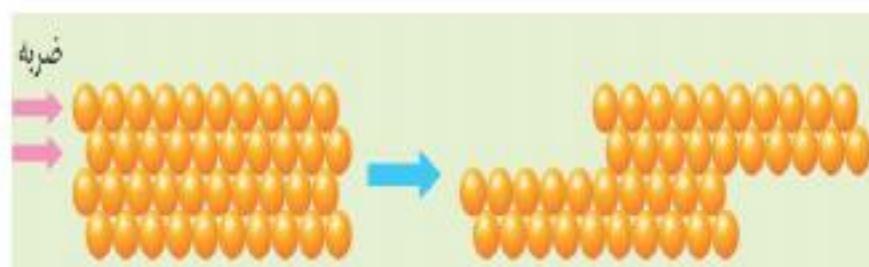

مثالی از کاربره مواد هوشمند بنویسید؟ بسته‌های فلزی اوتودنسن ۲-عینک‌های هوشمند عینک‌های ساخته شده اند که اگر به آن‌ها نیرو یا فشاری وارد شود، قاب آن‌ها مچاله شده و تغییر شکل من دهد. اما بعد از هدف نیرو یا فشار دوباره بدون هیچ کمکی به شکل اولیه خود برگردند.

با بررسی شکل زیر، چکش خوار بودن فلز‌ها را با توجه به ساختار آنها توضیح دهید.

فلز‌ها در اثر ضربه نمی‌شکنند زیرا وقتی به آنها ضربه می‌زنیم لایه‌ای از آتم‌ها بر روی لایه دیگر سُر می‌فورند و جایجاً می‌شوند. در اثر این عمل فقط ضخامت آن بخش ۵٪ ضربه فورده است کمتر می‌شود.

فصل: ۵ از معدن تا خانه

اکسیدهای آهن از ترکیب‌های مهم آهن هستند ۵ در معدن وجود دارند

مواد سازنده اکسید آهن را بنویسید؟ در این اکسید‌ها، آتم‌های آهن و اکسیژن با هم ترکیب شده اند.

نکته: تعداد اندکی از مواد به طور مستقیم و بیشتر آنها به طور غیر مستقیم از زمین به دست می‌آیند..

برای دستیابی به فلز آهن از سنگ آهن چه باید کرد؟

برای دستیابی به فلز آهن، باید آتم‌های اکسیژن را از اکسیدهای آهن جدا نمود.

مراحل تهیه آهن از سنگ معدن بنویسید؟ ۴ مرحله

ب) فالص سازی سنگ معدن

الف) شناسایی معدن و بیرون آوردن سنگ معدن از زمین

پ) گرما دادن مفلوط سنگ آهن، کربن و آهک در گوره

چگونه آتم‌های اکسیژن موجود در اکسید آهن را برای خالص سازی آهن جدا می‌کنند؟

برای جدا کردن آتم‌های اکسیژن از آهن، سنگ معدن را به همراه کربن و سنگ آهک در گوره‌های مخصوص مرارت

می‌دهند. در اثر این عمل، آتم‌های اکسیژن به صورت کربن دی اکسید فارغ می‌شوند.

در نتیجه فلز آهن به هالت مذاب در گوره باقی می‌ماند.

تغییر شیمیایی لازم برای بدست آمدن آهن از اکسید آهن را بنویسید

نقش آهک (کلسیم کربنات) در تهیه آهن از سنگ معدن چیست؟

همراه سنگ معدن، همواره مقداری نافالص وجود دارد که عمدهاً شامل آلومینیوم اکسید (Al_2O_3)

و ماسه (SiO_2) است. برای جدا کردن این نافالص‌ها از سنگ معدن، کلسیم کربنات را به آن اضافه می‌کنند.

چرا از آهن خالص برای ساخت وسایل فلزی استفاده نمی‌شود؟

زیرا آهن فالص تقریباً نرم است. همچنین به سرعت زنگ می‌زند و در اثر فشار فم می‌شود.

در ساخت تیر آهن و بدنه خودروها از کدام آلیاژ آهن استفاده می شود؟ چرا؟ از آلیاژهای ۹۵ در ترکیبیشان به آهن ۵٪ اضافه شده است مثل چدن و فولاد. زیرا این آلیاژها بسیار سفت و ممکن تر از فود آهن هستند در ساخت لوازم آشپزخانه مثل کارد و چنگال از کدام آلیاژ آهن استفاده می شود؟ چرا؟ فولاد زنگ نزن (استیل) که از ترکیب فلز آهن با فلزهای نیکل و کروم به دست می آید زیرا در برابر زنگ زدن مقاوم است.

نکته: در آلیاژ چدن حدود ۴٪ و در آلیاژ فولاد حدود ۲٪ ترین به کار رفته است
بنن چیست و چگونه تهیه می شود؟

بنن مخلوطی از سیمان، ماسه و آب است و استمکام (زیادی دارد)

نکته: استفاده همزمان از فولاد و بنن سبب می شود که استمکام آن زیاد شود.

برخی از کاربردهای بنن را بنویسید؟

سد سازی - پل سازی - و ساقه‌مان سازی و برجها (مثل برج میلاد تهران)

ماده اولیه برای ساخت سیمان چیست و چگونه تهیه می شود؟ ماده اولیه سیمان، آهک است.

سیمان مخلوطی از آهک و فاک (س) است.

نکته: قطعه های بنن را هر روز با ریختن آب فیس کنید تا استمکام آن زیاد شود.

مراحل تهیه سیمان را توضیح دهید

برای تهیه سیمان ابتدا سنگ آهک را هرات می دهند تا به آهک تبدیل شود.

سپس آهک ماصل (با) فاک (س) مخلوط می کنند.

واکنش های شیمیایی لازم برای تهیه سیمان را بنویسید

آهک (کلسیم اکسید) کربن دی اکسید $\rightarrow$ سنگ آهک (کربنات کلسیم)

سیمان $\rightarrow$ س + آهک

نکته: مخلوط آب و آهک را به عنوان ضد عفونی کننده در ورودی استفرها، گاوداری ها و مرغداری به کار می بند. آیا مخلوط آب آهک خاصیت اسیدی دارد؟

غیر فاصلیت بازی دارد و زنگ گاغذ پی اچ (A_{OH}) می کند

ماده اولیه وسائل زیر را بنویسید.

الف) کارد و چنگال : آهن

ب) ظروف سفالی و چینی : فاک (س)

ج) شبشه : ماسه

د) سیمان : آهک

چگونه ظروف سفالی را زنگ می کنند؟

در تولید ظروف سفالی (نگ) از اکسیدهای فلزهای مختلف استفاده می کنند.

از اکسید آهن (برای زنگ لعاب قهوه ای و (زد)، اکسید کروپ (برای زنگ لعاب سبز)،

اکسید مس (برای زنگ لعاب سبز و قرمز) استفاده می کنند.

روش تهیه شیشه را بنویسید؟

ماسمه را با سدیم کربنات و آهک گرما می دهند تا به فمیر شیشه تبدیل شود.

واکنش تهیه شیشه را بنویسید. شیشه → (ماده اولیه) ماسمه + سدیم کربنات + آهک

برخی از راه های حفاظت از محیط زیست را بنویسید؟

الف) کاهش مصرف یا صرفه جویی   ب) بازیافت   پ) مصرف دوباره (تحمیرگدن)

گفت و گو کنید

هر یک از عبارت های داده شده به یکی از روش های محافظت از منابع طبیعی و محیط زیست اشاره می کند. درباره اینکه هر عبارت بیانگر کدام روش است. در کلاس گفت و گو کنید.

الف) ظرف های شیشه ای سُس، ترشی و غیره را می توان شست و محبوبات را داخل آنها نگهداری کرد. (صرف دوباره)

ب) برای فرید میوه با فود زنبیل یا گیسه پارچه ای می بردیم. (کاهش مصرف)

پ) قوطی ها و ظرف های فلزی فراب را در گارفاذه پس از ذوب کردن به حالت شمش در می آورند. (بازیافت)

فصل: ۶ سفر آب روی زمین

چرا مشکل کم آب در کشور ما جدی است؟ (زیرا کشور ما به طور طبیعی بر ۹۰٪ نواحی بیابانی دنیا) واقع شده است

نکته: آب های این زمین به دو صورت شور و شیرین می باشند. آب های شور (اقیانوس ها و دریاها) حدود ۹۷٪

آب های شیرین حدود ۳٪ از آب سطح زمین را به فود افتصاص داده اند.

به چه آب هایی آب شیرین گفته می شود؟

به آب هایی که برای نوشیدن مورد استفاده قرار بگیرد و در صنعت کشاورزی بتوان از آن ها بهره برد.

آب های شیرین به چه صورت هایی در کره زمین قرار گرفته اند؟

الف) یافچال ها (بیشترین درصد)   ب) آب های زیرزمینی   پ) آب های جاری

منظور از آب کره چیست؟

به مجموع آب های موجود در آتمسفر، سطح و درون زمین که به صورت جامد، مایع و بخار می باشند،

آب کره گفته می شود.

نکته: آب کره شامل اقیانوس ها، دریاها، آب های زیرزمینی، بخار هوا و یافچال ها می باشد.

شرایط لازم برای تشکیل ابر و بارش باران را بنویسید